

TARTU LINNAVOLIKOGU
KULTUURIKOMISJON
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu

08.03.2022 nr 4

Koosolek algas kell 16:00, lõppes kell 17:35

Koosolekut juhatas: Kristo Seli

Protokollis: Marys Piller

Koosolekust võttis osa: Krõõt Kiviste, Auli Solo, Piret Uluots, Mart Kivastik, Risto Lehist, Malle Pärn, Indrek Hirv, Nikolai Põdramägi, Tamara Hristoforova, Kristo Seli, Ragnar Kekkonen, kirjalikult Piret Tarto

Puudusid: Argo Normak, Karl Aaron Adson, Mihhail Lotman

Kutsutud: volikogu esimees Tõnis Lukas, linnapea Urmas Klaas, abilinnapea Lemmit Kaplinski, Linnavarade osakonna juhataja Kunnar Jürgenson, Linnavarade osakonna ehitusteenistuse vanemspetsialist Elo Kiivet, Kultuuriosakonna juhataja Marleen Viidul, Ruumiloome osakonna juhataja-linnaarhtiekt Tõnis Arjus, volikogu liige Pärtel Piirimäe, Linnavolikogu kantselei nõunik Taavi Vaikjärv

Päevakord:

1. Tartu Linnavolikogu otsuse "Sillale nime määramine" eelnõu
2. Informatsioon Tartu südalinna kultuurikeskuse rajamise ettevalmistuste ja Kultuurkapitaliga läbirääkimiste kohta
3. Kohapeal algatatud küsimused

1. Tartu Linnavolikogu otsuse "Sillale nime määramine" eelnõu

Kuulati linnapea Urmas Klaasi ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ning Urmas Klaasi ja volikogu esimehe Tõnis Lukase vastuseid neile.

Urmas Klaas selgitas, et otsuse eelnõuga tehakse ettepanek määrata ametlik kohanimi seni Võidu sillana tuntud sillale. Kohanimeregistri andmetel on Võidu sild mitteametlik kohanimi. Kuna Võidu sild on saanud endale nime punaarmee veteranide ettepanekust anda sillale Suures Isamaasõjas saavutatud võidu 20. aastapäeva auks nimi ja tänapäeval ei ole Tartus enam nõukogude okupatsiooni ajast jäänud kohanimetusi, on põhjendatud Võidu silla nime muutmine. Arvestades Tartu ajalugu, meie linna tähtsust Eesti kultuurile, teadusele, haridusele ja riiklikule kasvamisele, on sobiv anda sillale nimi, mis tähistab Eesti rahva lugu, Tartu vaimu ja väärtusi ning meie väärikat kohta eestlaste südames. Sillale uue nime leidmiseks korraldatakse avalik nimekonkurss. Tartu ja tartlased leiavad Võidu sillale uue ja väärika nime.

Tõnis Lukas lisas, et silla ümbernimetamine on teemaks olnud ammu. See on olnud 2008.aastal ka volikogus arutusel, siis seda heaks ei kiidetud. Sellel kevadel võiks teemaga uuesti edasi minna ja ära lahendada. Tartlastel on palju häid ettepanekuid.

Piret Uluots tegi ettepaneku, et sillale nimeandmise tseremoonia võiks toimuda juunikuus Võidupühal.

Nikolai Põdramägi avaldas arvamust, et seda ei nimetatud Võidu sillaks mitte okupatsiooni tähistamiseks, vaid tähistamaks 20 aasta möödumist võidust hitlerliku Saksamaa üle. Ta ei pooldanud silla nime muutmist, sest Võidu silla nimi tähendab headuse võitu kurjuse üle.

Komisjon otsustas 10 poolthääle ja 1 vastuhäälega (Nikolai Põdramägi) eelnõu toetada.

2. Informatsioon Tartu südalinna kultuurikeskuse rajamise ettevalmistuste ja Kultuurkapitaliga läbirääkimiste kohta

Kuulati linnapea Urmas Klaasi sõnavõttu ja Linnavarade osakonna ehitusteenistuse vanemspetsialist Elo Kiiveti ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Urmas Klaasi, Elo Kiiveti ja Tõnis Arjuse vastuseid neile.

Urmas Klaas selgitas, et 13.09.2021 võttis Riigikogu vastu otsuse „Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingerea kinnitamine“, mille pingereas esimeseks määrati Tartu südalinna kultuurikeskus. Tartu Linnavalitsus soovib nüüd teemaga edasi minna ja esitada Kultuurkapitalile täiendava info järgnevateks koostööetappideks ja edasise toetamise lepingu sõlmimiseks.

Elo Kiivet andis põhjaliku ülevaate, mida on südalinna kultuurikeskuse ettevalmistamisel seni tehtud, millised on edasised tegevused, prognoositav ajakava ja eelarve.

Südalinna kultuurikeskus on üle-eestiline tõmbekeskus ning linnasüda, mille keskmes on kultuur ja kogukonnad. Tekivad võimalused võõrustada mitmekülgsemalt maailmatasemel kunsti ning korraldada tänapäevaseid eriilmelisi interaktiivseid kultuurisündmusi. Tartu linnavalitsus on teinud ettevalmistusi südalinna kultuurikeskuse rajamiseks juba üle viie aasta.

Südalinna kultuurikeskuse ehitab ning sõlmib toetuslepingu ja koostöömemorandumi Tartu linnavalitsus. Kultuurikeskuse igapäevaseks tegutsemiseks moodustatakse katusorganisatsioon (sihtasutus), mille ülesandeks on hoone tehniline haldamine ja sisuline kureerimine.

Südalinna kultuurikeskuse ruumiprogramm on veel täpsustamisel. Vastavalt Tartu Linnavolikogu 17.10.2021 kehtestatud üldplaneeringule on kultuurikeskuse asukoht keskpark, aadressiga Vanemuise tn 1.

Uue keskuse peamised funktsioonid jagunevad neljaks osaks: Tartu Kunstimuuseum, Tartu Linnaraamatukogu, sündmusruumide kompleks ja kultuurikeskust toetav ettevõtlus.

Kultuurikeskusega koos kujundatakse ümber ka kesklinna pargi ala kuni Emajõeni, muutes linnaruumi mitmekesisemaks, elurikkamaks ja jalakäijasõbralikumaks.

Tartu südalinna kultuurikeskuse rajamise hinnanguline kogumaksumus 2022. aastal on suurusjärgus 88,4 miljonit eurot. Lõplik hind selgub ehitushanke käigus ehk aastal 2026. Linnavalitsus on arvestanud u 10% tõusuga ning prognoosib, et 2026. aastal võib kultuurikeskuse kogumaksumus olla hinnanguliselt 97,3 miljonit eurot.

Edasistest tegevustest soovib Tartu linnavalitsus alustada läbirääkimisi rahastustingimustes kokkuleppimiseks ja koostöömemorandumi sõlmimiseks Kultuurkapitaliga. Jätkub kaasamine ja avalikustamine. Lõpetatakse viimased uuringud ja pannakse kokku lõplik ruumiprogramm. Algatatakse detailplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Koostöös arhitektide liiduga korraldatakse rahvusvaheline arhitektuurivõistlus, mille tulemus on aluseks detailplaneeringu koostamisel.

Arutati võimaliku suure kontserdisaali planeerimist Südalinna kultuurikeskusesse. Linnavalitsuse eesmärk on teha multifunktsionaalne saal, kuid see ei saa vastata korraga kõikidele vajadustele, nt klassikalise muusika kontserdi vajadustele. Ruumiprogramm pannakse paika järgneva paari kuu jooksul.

Malle Pärn ei toetanud multifunktsionaalse ühishoone loomist Tartu linna keskparki.

Komisjon otsustas 8 poolthääle ja 1 vastuhäälega (Malle Pärn) võtta esitatud informatsioon teadmiseks ja kiita heaks linnavalitsuse lähtepositsioon läbirääkimisteks Kultuurkapitaliga.

3. Kohapeal algatatud küsimused

3.1. Nikolai Põdramägi soovis informatsiooni pneumohalli kohta, selle valmimise hilinemise põhjustest ja võimalikest sanktsioonidest.

Urmas Klaas vastas, et jalgpalli pneumohalli valmimise tähtaeg oli eelmise aasta lõpp, kuid seoses tarneraskustega halli täispuhutav osa õigeaks ajaks kohale ei jõudnud. Praeguseks on hall kohal, toimuvad sisetööd ning tõenäoliselt saab selle märtsis avada.

Linnavarade osakonna juhataja Kunnar Jürgenson lisas, et kõigis Tartu linna poolt sõlmitud lepingutes on sees ka sanktsioonid. Pneumohalli puhul rakendab Tartu linn viivist, seoses selle valmimise hilinemisega.

3.2. Kristo Seli tegi ettepaneku kuulata linnavalitsuse ettekannet autovabaduse puiesteest.

Ruumiloomingu osakonna juhataja-linnaarhtiekt Tõnis Arjus andis ülevaate autovabaduse puiestee tulevikust, sh rajatavate pop-up rattateede teemast.

Autovabaduse puiestee eesmärk: luua kvaliteetne avalik ruum vanalinna ja jõe ühendajana, pakkuda inimestele mitmekesiseid võimalusi vaba aja veetmiseks, teadvustada keskkonnaprobleeme ja pakkuda neile lahendusi, tõsta Tartu mainet roheline ja inimkeskne sihtkohana, linna südame suvine elavdamine, kõigi liikumisviiside toetamine.

Pilootprojekti kestvus on 5 kuud – mai-september. See on vajalik, et katsetada ja õppida enne suuri investeringuid. Keskne sündmusruum on Vabaduse puiesteele - luuakse side Südalinna kultuurikeskuse pargi ja Emajõe vahel. Riia tänavast kujuneb linna peatänav, kus on ruumi kõigile ja ruum toetab olemasolevaid ja tekkivaid väärtusi. Vabaduse pst avatakse suvel linlastele (suletakse sõidukitele) nädalavahetuse ti. Luuakse tingimused erinevate partnerite üritustele. Toimuvad mitmekesised sündmused ja koostöö festivalidega.

Senisest enam pööratakse tähelepanu jalgratturite ja jalakäijate turvalisusele – seda aitavad saavutada erinevatele liiklejagruppidele selgelt eraldatud teeosad. Luuakse kollaste markeeringutega ajutised rattarajad. Jätkatakse kõikide linnaosade ühtlase kõnni- ja jalgrattateedega katmist ning rajatakse kiired otseteed linnasüdamesse, et liikluskoormus saaks hajuda.

Komisjon võttis info teadmiseks.

Kristo Seli
Koosoleku juhataja

Marys Piller
Protokollija